

kávati uspokojení z výtěžku nejpozději do dvou roků, může zahájeno býti na návrh Státního pozemkového úřadu nebo věřitele s jeho souhlasem dražební řízení a to jen za podmínek odstavce 2—7 tohoto předpisu, ač nepoužije-li Státní pozemkový úřad práva výkupu. Všechny posavadní úvahy mluví zřetelně proti návrhu vymáhající strany.

Čís. 5852.

Ustanovení čl. 325 obch. zák. platí pouze pro zákonné splniště, nikoliv i pro splniště smluvní. Splniště smluvní předpokládá, že má býti plněno na místě od zákonného splniště r o z d í l n é m. Tím, že zvláště bylo umluveno, by plněno bylo na místě, jež samo o sobě bylo již plništěm zákonným, nebyla vyloučena platnost čl. 325 obch. zák. a nebyl změněn dluh přínosný v dluh odnosný, leč že byl opak výslovně dojednan.

(Rozh. ze dne 16. března 1926, Rv II 826/25.)

Žalobce domáhal se na žalované firmě zaplacení celé pohledávky, jež byla pojata do vyrovnání žalované, tvrdě, že žalovaná zaslala žalobci, bydlícímu v Krňově, splátku, dospělou dne 3. dubna 1925, teprve dne 4. dubna 1925 z Frývaldova. O b a n i ž š í s o u d y žalobu zamítly, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Dle vývodů odvolání jest prý mylným názor prvního soudu, že ustanovením vyrovnání, že vyrovnací splátky jsou splatny ve Frývaldově, dluh žalovaného, jenž byl dle faktury splatným v bydlišti žalobcově, tudíž v Krňově, byl změněn z dluhu přínosného v dluh odnosný. Tato doložka prý nezměnila platiště, nýbrž znamená pouze, že žalovaná jest oprávněna, zaslati jednotlivé splátky do Krňova na náklad žalobcův a odečísti si poštovné Frývaldov-Krňov. Tak na věc nazírala i žalovaná, ježto skutečně poštovné odečetla od obou splátek, jež zaslala žalobci poštou. Odevzdala-li žalovaná firma, jak jest nesporno, splátku, splatnou podle vyrovnání dne 3. dubna 1925, ve Frývaldově na poštu teprve dne 4. dubna 1925, jest toto placení opožděným a má v zápětí ztrátu lhůt a obživnutí celé pohledávky. S tímto názorem nelze souhlasiti, ježto ustanovením vyrovnání, že vyrovnací splátky jsou splatny ve Frývaldově, byl nepochybně pro dlužníka stanoven splništěm Frývaldov, takže jednotlivé splátky měly se státi v jejím bydlišti (v místě jejího obchodního závodu). Tímto výslovným smluvním ustanovením splniště byla zrušena i povinnost ku zasilání peněz ve smyslu čl. 325 obch. zák., jenž vztahuje se pouze na zákonné splniště podle čl. 324 obch. zák. a i tu jen, není-li ze smlouvy nic jiného zřejmo. Ona doložka má tudíž vskutku, jak první soudce za to má, v zápětí, že dluh žalovaného stal se z dluhu přínosného dluhem odnosným a nelze proto spatřovati prodlení v tom, že žalovaná zaslala splátku, splatnou dne 3. dubna 1924, teprve příštího dne žalobci z Frývaldova.

... N e j v y š š í s o u d uznal podle žaloby.

D ů v o d y:

Dovolání, uplatňující dovolací důvody §u 503 čís. 2 a 4 c. ř. s., právem vytýká napadenému rozsudku, že nesprávně posoudil věc po stránce právní. Jest pravda, že ustanovení článku 325 obch. zák., podle něhož při peněžních závazcích, vyjma proplacení papírů indosovatelných a papírů znějících na majitele, dlužník, neplyne-li nic jiného ze smlouvy nebo z povahy jednání aneb z úmyslu stran, jest povinen; dodati peníze věřiteli až do místa jeho bydliště (sídla, pokud se týče závodu) na vlastní nebezpečí a útraty, platí jen pro zákonné splniště a nikoliv také pro splniště smluvní. Než mylným jest mínění odvolacího soudu, že tím, že soudním vyrovnáním, potvrzeným usnesením zemského soudu v Opavě ze dne 9. června 1924 bylo ustanoveno, že vyrovnávací kvota jest splatna ve Frývaldově, bylo stanoveno splniště smluvní, neboť Frývaldov jest sídlem žalované firmy, tedy zákonným splništěm ve smyslu čl. 324 druhý odstavec obch. zák., kdežto smluvní splniště předpokládá, že podle úmyslu stran splněno býti má na místě od zákonného splniště odlišném. Má tedy žalovaná strana podle soudního vyrovnání plniti ve splništi zákonném a nemění na tom ničeho okolnost, že to bylo v soudním vyrovnání zvlášť ustanoveno, snad proto, by se předešlo možným sporům v případech, kde, jako zde, původně bylo splniště smlouveno na místě jiném. V důsledku toho jest mylným i další právní názor odvolacího soudu, že oním ustanovením soudního vyrovnání doznal závazek, o který jde, změny v ten způsob, že místo, aby dlužník zaslal peníze do Krňova, jest nyní na žalobci, by si pro ně došel k žalované straně do Frývaldova. Není pochyby, že takový, při obyčejných peněžních závazcích v obchodním životě zcela neobvyklý způsob placení byl by musel býti zvlášť dojednan, což se v tomto případě nestalo, a nanejvýš neplyne ani ze smlouvy, ani z povahy jednání, ani z úmyslu stran, že stanovením splniště ve Frývaldově chtěly strany vyloučiti platnost předpisu čl. 325 obch. zák. Ostatně to ani sama žalovaná z dojednaného soudního vyrovnání nevyvozovala a naopak zaslala jak prvou, druhou a třetí, tak i čtvrtou splátku, o niž právě jde, žalobci poštou do Krňova, jenže čtvrtou splátku odeslala teprve dne 4. dubna 1925, ačkoliv podle soudního vyrovnání splatnou byla již dne 3. dubna 1925. Jelikož splniště bylo ve Frývaldově, mohla žalovaná plniti v tomto zákonném svém splništi. Žalovaná byla by podle toho bývala splnila závčas, kdyby byla čtvrtou splátku dne 3. dubna 1925 ve Frývaldově dala na poštu, a nebylo by na tom záleželo, kdyby peněz byl došel opožděně. Ale žalovaná peněz odeslala z Frývaldova teprve dne 4. dubna 1925, tedy po lhůtě soudním vyrovnáním stanovené, což podle nesporného obsahu soudního vyrovnání mělo v zápětí, že nastala ztráta lhůt a obživila původní pohledávka. Domáhá se tudíž žalobce právem zaplacení zbytku této pohledávky, pročež bylo vyhověno dovolání a rozhodnuto, jak uvedeno.

Čís. 5853.

**Ochrana nájemců (zákon ze dne 26. března 1925, čís. 48 sb. z. a n.).
Na právní poměr mezi nájemníkem v obecním domě a jeho podná-**